

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 54P/16/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4125200896
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2025:4125200896.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX a D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. G. XXX, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Slávik a partneri, s.r.o., so sídlom Topoľčany, Nám. M. R. Štefánika 3, IČO: 36 861 375 a otec C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. G. XXX, t.č. bytom D. G., XXXX H. I. J., XXX J., o návrhu matky na zvýšenie výživného a protinávru otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/42/2022-73 zo dňa 25.04.2022, právoplatný dňa 26.04.2022 tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca na mal. A. zo sumy 75 eur na sumu 200 eur mesačne, na mal. C. zo sumy 75 eur na sumu 150 eur mesačne a na mal. D. zo sumy 75 eur na sumu 150 eur mesačne, u všetkých troch detí s účinnosťou od 01.02.2025.

II. Zročné výživné za čas od 01.02.2025 do 30.09.2025 v sume 1000 eur na mal. A., v sume 600 eur na mal. C. a v sume 600 eur na mal. D. súd p o v o ľ u j e otcovi zaplatiť na každé dieťa v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok.

III. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ý .

IV. Súd návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a .

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 31.01.2025 domáhala zvýšenia výživného na maloleté deti s účinnosťou od 01.02.2025 a návrh odôvodnila tým, že rozsudkom č. k. 10P/42/2022 – 73, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.04.2022, Okresný súd Topoľčany zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na výživu maloletých detí na každé sumou 75 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

2. Od určenia výživného uplynulo viac ako dva a pol roka, za tú dobu sa podstatne zmenili pomery na strane maloletých detí a súčasne vzrástli všetky životné náklady a aj náklady na deti. V čase poslednej úpravy výživného mal. A. navštevovala 7. ročník základnej školy, v súčasnosti je študentkou A. K. C. K. L. A. F. M. N. D. v N., mal. C. a mal. D. sú na druhom stupni základnej školy.

3. Otec okrem určeného výživného, ktoré neplatil pravidelne a preto vo veci vymáhania výživného prebiehalo aj exekučné konanie, deťom ničím neprispieva, pri príležitosti sviatkov im nekupuje darčeky,

neprispeva ani na ich voľnočasové aktivity a s deťmi sa od rozvodu manželstva prakticky nestretáva, bol za nimi len jedenkrát a to na dve hodiny.

4. S poukazom na rast životných nákladov od určenia výživného a na zvýšené náklady na odôvodnené potreby maloletých detí matka navrhla, aby súd vyživovaciu povinnosť otca zvýšil u mal. A. na sumu 200 eur mesačne a na mal. C. a na mal. D. na sumu 150 eur mesačne na každého z nich.

5. Otec, ktorý žije vo D. G., sa na pojednávanie, na ktoré bol riadne a včas predvolaný, nedostavil a z neúčasti na ňom sa písomne ospravedlnil listom doručeným súdu dňa 19.09.2025, v ktorom uviedol, že nemá peniaze na letenky a tiež sa ospravedľuje zo zdravotných dôvodov. Súhlasil s vykonaním pojednávania v jeho neprítomnosti a požiadal o zasielanie písomností na jeho aktuálnu adresu vo D. G.. K ospravedlneniu otec pripojil podanie označené ako „odvolanie proti rozhodnutiu o zvýšení výživného“, z obsahu ktorého možno usudzovať, že ide o otcove vyjadrenie k návrhu matky.

6. Vo vyjadrení otec uviedol, že po rozchode s matkou maloletých detí sa vrátil do rodnej obce F. O. k jeho sestre, ktorá žije v rodičovskom dome. Istý čas tam býval, pretože nemal kde inde ísť a nemal ani finančné prostriedky, keďže so všetkými financiami hospodárila jeho bývalá manželka a on tým pádom zostal bezdomovec. V súčasnosti žije vo D. G., je nezamestnaný a poberá sociálnu dávku v sume 1308 libier mesačne. Je pracovitý, avšak zdravotné problémy mu nedovolia pracovať, preto je na trvalej práceneschopnosti. V minulosti mal pracovný úraz, pracoval vtedy vo C., kde spadol z výšky a poškodil si platničky. Po úraze odišiel pracovať do I., kde mal absolvovať operáciu, k čomu však nedošlo, pretože exmanželka ho odmietla prísť opatrovať. Z dávky, ktorú v súčasnosti poberá, si platí mesačne nájomné v sume 750 libier, elektrinu 48,81 libier, odvoz odpadu 16 libier, vodu za obdobie od 27.07.2024 do 20.01.2025 v sume 265,18 eur. Strava ho mesačne vyjde na 300 libier, obuv, oblečenie, kozmetika a hygienické prípravky do domácnosti približne 200 libier mesačne. Po spočítaní týchto výdavkov a platieb výživného na maloleté deti je zrejme, že sú vyššie, než je jeho príjem, výdavky sú vo výške 1999,81 eur mesačne a preto je nútený skoro každý druhý mesiac si požičať peniaze od brata, ktorý býva v tom istom meste. Z uvedeného dôvodu otec žiada, aby súd znížil výšku jeho vyživovacej povinnosti, pričom sumu, na ktorú má byť výživné znížené, v podaní neuviedol.

7. Keďže boli splnené zákonné podmienky, súd rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti otca a na pojednávaní vykoná dokazovanie výsluchom matky, zistením stanoviska kolízneho opatrovníka, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov a zistil tento skutkový stav:

8. Maloleté deti B. sa narodili v manželstve rodičov, ktoré rozviedol Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 10P/42/2022 – 73 zo dňa 25.04.2022 a na čas po rozvode upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom schválením rodičovskej dohody tak, že všetky tri maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, otca zaviazal prispievať na výživu maloletých detí sumou 75 eur mesačne na každé z nich s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku a upravil styk otca s maloletými deťmi každý nepárny víkend od piatka od 17,00 hod. do nedele do 17,00 hod. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.04.2022.

9. V čase rozvodu už rodičia spolu nežili, matka s maloletými deťmi bývala v trojizbovom obecnom nájomnom byte, otec od marca 2022 žil a pracoval vo D. G.. P. D. N. B. Q. L. E. D. A. N. N. A.. N. s príjmom 600 eur mesačne. U tohto zamestnávateľa pracuje aj v súčasnosti a jej čistý priemerný mesačný príjem je za posledný rok v sume 686 eur. Poberá rodinné prídavky 180 eur mesačne a daňový bonus, ktorý spolu so zamestnaneckou prémieou je v sume 250 eur mesačne.

10. Maloleté deti v čase rozvodu navštevovali R. C. D. F. G., A. bola v 7. ročníku, C. bol v 5. ročníku a D. bola vo 4. ročníku. Všetky tri deti navštevovali futbalový krúžok v škole, D. aj gymnastický krúžok a C. aj krúžok varenia. Matka deťom platila mesačne za obedy v škole spolu 70 eur.

11. Matka s maloletými deťmi býva naďalej v tom istom byte ako v čase rozvodu, mesačné náklady na bývanie, ktoré sa od rozvodu zvýšili, predstavujú 329 eur za správu bytu (predtým 223 eur), 45 eur za elektrinu (predtým 30 eur), 49 eur plyn (predtým 33 eur), internet, TV a telefón 80 eur. Okrem toho matka platí za svoje obedy v práci 150 eur mesačne, pohonné hmoty za dochádzku do práce 100 eur mesačne, spláca pôžičku v sume 130 eur mesačne, ktoré nadobudli spoločne s otcom maloletých detí za trvania manželstva.

12. V súčasnosti je mal. A. študentkou 2. ročníka A. K. C. K. L. A. F. M. N. D. D. N., v súvislosti s tým vznikli náklady na cestovanie do školy v sume 28 eur mesačne autobusom, vreckové a prax 60 až 70 eur mesačne. Matka platila na začiatku školského roka poplatok za ZRPŠ v sume 20 eur.

13. Maloletí C. a D. navštevujú naďalej Základnú školu v mieste bydliska, C. je v deviatom a D. v ôsmom ročníku. Mal. C. kvôli problémom s chrbticou musel prestať s futbalom, navštevuje fyzioterapiu, čo mesačne vyjde 25 eur, začal navštevovať základnú umeleckú školu, kde sa učí hre na gitaru, mesačné náklady sú 15 eur. Mal. D. sa venuje lukostrelbe, kde mesačne platí 5 eur a venuje sa tiež boxu, kde jedna hodina stojí 6 eur, pričom tréning absolvuje dvakrát do týždňa.

14. Z výpovede matky na pojednávaní okrem uvedených skutočností súd tiež zistil, že jej bývalý manžel, otec maloletých detí, mal počas ich manželstva problémy s ramenom a s chrbtom, mal absolvovať vo Viedni operáciu a od nej požadoval, aby ihneď prišla za ním, čo nebolo možné. Vo D. bol otec zamestnaný na stavbách, aká je jeho súčasná situácia, matka nemá vedomosť, vie len, že vo D. G. by mal žiť s priateľkou. Aktuálne na výživnom nemá dlh, s deťmi sa nestretáva ani sa o ne nezaujíma.

15. Z dokladov, ktoré otec zaslal, súd zistil, že jeho súčasný príjem predstavujú sociálne dávky vyplácané mu príslušným úradom vo D. G. v sume 1308 libier, v prepočte na eurá v deň vyhlásenia tohto rozsudku je to suma 1499,83 eur. Z uvedeného príjmu si otec platí mesačne náklady na bývanie 750 libier, elektrinu 48,81 libier, odvoz odpadu 16 libier.

16. Otec v písomnom vyjadrení poukazoval na zdravotné dôvody, pre ktoré nemôže pracovať, v tomto smere nepredložil žiadny dôkaz o jeho zdravotnom stave, napríklad lekárske potvrdenie, lekárske správy a pod.

17. Kolízna opatrovníčka po vykonanom dokazovaní doporučila návrhu matky vyhovieť s poukazom na to, že od rozvodu manželstva rodičov, kedy bolo naposledy upravené výživné, uplynuli dva roky, zmenili sa pomery na strane maloletých detí, ktoré sú staršie a náklady na ich výživu sa zvýšili. Navrhla, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť primerane veku a odôvodneným potrebám maloletých detí a zárobkovým možnostiam a schopnostiam rodičov.

18. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

19. Podľa § 121 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

20. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov ďalej len Zákon o rodine) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

21. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

23. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

24. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

26. Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nere realizoval.

27. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

29. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

30. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že od určenia výživného rozsudkom o rozvode manželstva rodičov zo dňa 25.04.2022 došlo k takej zmene pomerov u účastníkov konania, ktorá odôvodňuje zmenu rozhodnutia o výške výživného. V čase určenia výživného boli všetky tri maloleté deti žiakmi základnej školy, mal. A. a mal. C. na druhom stupni a mal. D. na prvom stupni. Mal. A. je v súčasnosti študentkou strednej školy, v súvislosti s tým vzrástli náklady na jej cestovanie do školy, náklady na odbornú prax – oblečenie a obuv a mesačný poplatok 10 eur. Mladšie deti C. a D. sú v súčasnosti obidvaja na druhom stupni základnej školy, C. v poslednom, deviatom ročníku a D. v ôsmom ročníku. Obidvaja majú mimoškolské aktivity, D. športové a C., ktorý zo zdravotných dôvodov musel prestať športovať, začal navštevovať umeleckú školu, kde sa učí hre na gitaru.

31. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že od rozvodu manželstva sa o maloleté deti stará výlučne matka, otec sa na výchove detí podieľa len platením výživného v sume 75 eur mesačne, čo vzhľadom na vek detí a ich odôvodnené potreby je v súčasnosti už nepostačujúce. Matkin príjem sa od rozvodu podstatne nezvýšil, vzrástol približne o 80 eur mesačne, okrem neho poberá daňový bonus a prídavky na deti, čo spolu so mzdou predstavuje celkový mesačný príjem matky v sume 1115 eur. Z neho musí matka uhrádzať platby za bývanie, splátky pôžičky, náklady na cestovanie seba a A., kupovať stravu a ďalšie potrebné veci do domácnosti, ošatenie, obuv pre seba a deti, platiť deťom poplatky v škole aj na ich voľnočasové aktivity.

32. U otca došlo k zmene pomerov v tom, že v čase rozvodu, kedy už býval vo D. G., tam aj pracoval, vo D. G. býva aj naďalej, ale je nezamestnaný a poberá sociálne dávky v sume 1500 eur mesačne.

33. Súd poukazuje na to, že pri určovaní výživného sa za príjem povinného rodiča považuje aj jeho príjem zo sociálnych dávok, teda počíta sa ako súčasť celkových príjmov rodiča, ktorý ovplyvňuje jeho schopnosť plniť si vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, pričom výživné na maloleté dieťa má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča.

34. Podľa Metodiky pre výpočet výživného rodičov k deťom, tzv. tabuľkové výživné Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, je odporúčaná výška výživného v prípade, že povinný rodič má tri vyživovacie povinnosti, pre maloleté dieťa na strednej škole vo výške 15% z príjmu povinného rodiča a pre maloleté dieťa na druhom stupni základnej školy vo výške 13% z príjmu povinného rodiča.

35. Vychádzajúc z uvedenej Metodiky a s prihliadnutím na preukázaný otcov príjem, ktorý je mesačne v sume 1500 eur, súd považoval matkin návrh za dôvodný a zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. A. na sumu 200 eur mesačne, na mal. C. na sumu 150 eur mesačne a na mal. D. na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od 01.02.2025, pretože vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že je v možnostiach a schopnostiach otca výživné v takejto výške platiť. Súčasne bolo preukázané, že od poslednej úpravy výživného náklady na výživu a odôvodnené potreby maloletých detí vzrástli, súčasne došlo k nárastu životných nákladov a doteraz určené výživné už nie je postačujúce na ich pokrytie. Súd zároveň prihliadol aj na to, že otec sa okrem výživného na výchove svojich detí nijakým iným spôsobom nepodieľa a že matka si čiastočne svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom plní aj dennou osobnou starostlivosťou o ne.

36. Keďže výživné bolo zvýšené od 01.02.2025, teda od podania návrhu, súd rozhodol aj o zročnom výživnom, ktoré je od tohto dátumu do 30.09.2025 ako rozdiel medzi výškou zvýšeného a doposiaľ určeného výživného za osem mesiacov u mal. A. v sume 1000 eur a u mal. C. a u mal. D. u každého v sume 600 eur. Súd otcovi povolil zročné výživné zaplatiť v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným na každé dieťa do rúk matky s tým, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky sa stane zročným celý dlh.

37. Otec sa domáhal zníženia výživného z dôvodu, že je nezamestnaný a jeho zdravotný stav mu neumožňuje pracovať. K tomu súd uvádza, že napriek tomu, že otec je nezamestnaný, má príjem zo sociálnych dávok, ktoré sú vo výške, ktorá mu dovoľuje platiť výživné nielen v doposiaľ určenej výške, ale aj vo zvýšenej týmto rozsudkom. Pokiaľ ide o pracovnú neschopnosť, otec svoje tvrdenie nepreukázal žiadnym dôkazom, preto súd konštatuje, že otec neuniesol dôkazné bremeno, keď svoje tvrdenia nijako nedokázal.

38. Z uvedených dôvodov súd návrh otca na zníženie jeho vyživovacej povinnosti na maloleté deti ako nedôvodný zamietol.

39. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Trnave.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.